

Сарајево, 15.02.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.02.2021. - 12.02.2021.**

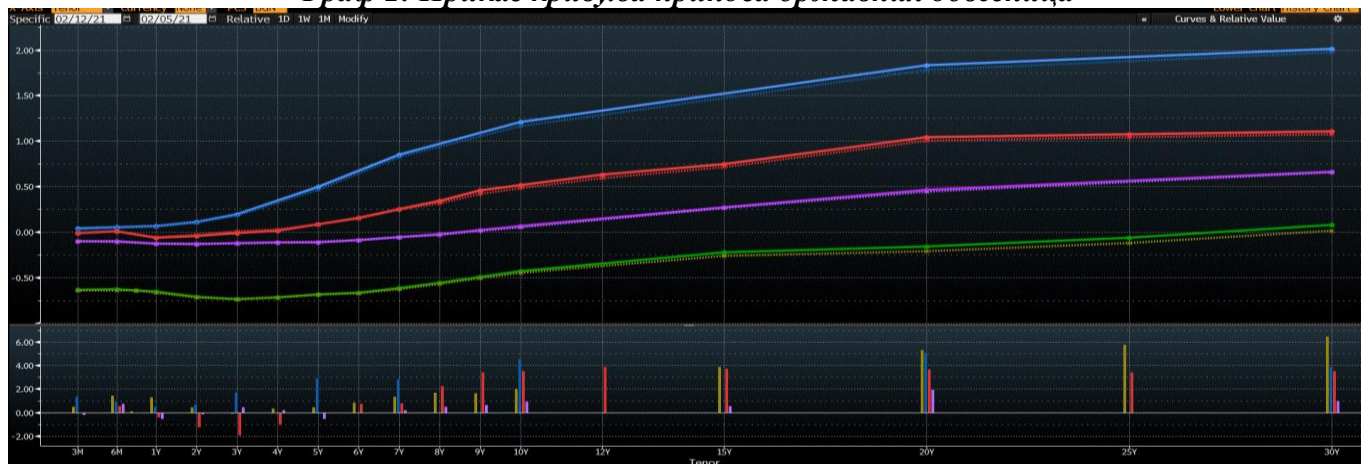
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21	
2 године	-0,71	-	-0,71	→	0,10	-	0,11	↗	-0,03	-	-0,04	↘	-0,12	-	-0,12	→
5 година	-0,69	-	-0,68	↗	0,46	-	0,49	↗	0,08	-	0,08	→	-0,10	-	-0,11	↘
10 година	-0,45	-	-0,43	↗	1,16	-	1,21	↗	0,48	-	0,52	↗	0,06	-	0,07	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	5.2.21	-	12.2.21	
3 мјесеца	-0,594	-	-0,601	↘
6 мјесеци	-0,645	-	-0,631	↗
1 година	-0,633	-	-0,628	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 12.02.2021. године (пуне линије) и 05.02.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Након недавно објављених података о расту инфлације почетком ове године, предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да се ЕЦБ неће обазирати на краткорочне промјене цијена јер ће бити потребно неко вријеме прије него што креатори монетарне политике буду морали да брину око инфлације. Нагласила је да ће ЕЦБ морати да настави с експанзивном монетарном политиком, највјероватније до краја ове године. Предсједник Deutsche Bundesbank и члан УВ ЕЦБ Weidmann је изјавио да би посматрано из данашње перспективе стопа инфлације у Њемачкој, мјерена усклађеним индексом потрошачких цијена, требало да до краја године износи 3%. Ипак, напоменуо је да ће то бити привремено због посебних артикала, али и то да је јасно да стопа инфлације неће заувјек остати ниска, као што је то био случај у прошлој години. **Европска комисија је објавила нове прогнозе према којима се очекује да ће БДП у еврозони у овој години, као и у 2022. години биљежити раст од 3,8%, што представља смањење у односу на прогнозе из новембра (4,2%).** Наводи се да су ове прогнозе пресудно засноване на очекивањима успорења ограничавајућих мјера крајем другог квартала, као и потпуним укидањем истих до краја године. Такође, наводи се да би БДП до

половине 2022. године могао да достигне нивое забиљежене прије кризе, што је раније у односу на претходна очекивања, али да Шпанија и Италија неће достићи те нивое до краја те године. Што се тиче инфлације, наводи се да би иста требало да биљежи раст у овој години на 1,4%, док би у 2022. години могла забиљежити смањење на 1,3%.

Оптимизам подстакнут могућношћу да Draghi преузме улогу премијера земље и даље је позитивно утицао на смањење приноса италијанских обвезница током прошле седмице. Приноси десетогодишњих обвезница су у односу на претходну седмицу смањени за скоро 6 базних поена, смањивши се крајем седмице на рекордно низак ниво испод 0,50%. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне до четвртка нису биљежили битније промјене, када је забиљежен благи пад. Међутим, већ у петак је услиједила корекција приноса, тако да су на седмичном нивоу приноси њемачких десетогодишњих обвезница повећани за 2 базна поена, док приноси обвезница краћих доспијећа нису забиљежили битније промјене.

Представници ЕЦБ су изјавама наговјестили да се расправља о увођењу „климатског критеријума“ када је у питању програм куповина корпоративних обвезница ове институције, те најавили могућу дебату о томе како монетарну политику учинити „зеленијом“. Члан УВ ЕЦБ и предсједник Централна банке Француске De Galhau је изјавио да се залаже за постепено смањење обвезница чије корпорације не задовољавају критеријуме који иду у корист смањења глобалног загађивања, а да се то односи, како на купљене обвезнице које се налазе на билансу ЕЦБ, тако и на обвезнице које се прихватају као колатерал. Предсједница ЕЦБ Lagarde је приликом излагања пред Парламентом ЕУ послала сличан сигнал, те јасно дала до знања да ЕЦБ неће изостати из борбе против климатских промјена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ФЕБ	2,0	-0,2	1,3
2.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ДЕЦ	-1,0%	-1,0%	-2,5%
3.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ДЕЦ	-1,7%	-3,0%	-4,5%
4.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ДЕЦ	-	-2,5%	-1,1%
5.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ДЕЦ	-2,2%	-0,6%	-3,7%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ДЕЦ	-1,4%	-2,0%	-4,2%
7.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г)	ДЕЦ	-	3,3%	8,9%
8.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ДЕЦ	-	-6,8%	-6,2%
9.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ДЕЦ	-	-0,2%	-2,7%
10.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ДЕЦ	-3,2%	-3,6%	-4,1%
11.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ДЕЦ	14,0	14,8	16,7
12.	Текући рачун – Њемачка (у милијардама EUR)	ДЕЦ	23,3	28,2	21,2
13.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ЈАН	1,6%	1,6%	-0,7%
14.	Стопа инфлације – Холандија	ЈАН	-	1,6%	0,9%
15.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	ЈАН	0,6%	0,4%	-0,6%
16.	Стопа незапослености – Грчка	НОВ	-	16,2%	16,4%

САД

Током протекле седмице предсједник Biden је одржао састанке с циљем да подстакне усвајање програма фискалне подршке у вриједности 1,9 билиона USD. Почетком седмице одржао је састанак, заједно с министрицом финансија Yellen и потпредсједницом Harris, с извршним директорима JPMorgan Chase и Walmart у настојању да добије корпоративну подршку за стимулативни план. Овом састанку су присуствовали и директор Трговинске коморе САД Donohue, извршни директор Gara Syngal и Ellison, директор трговинског ланца Lowe's специјализованог за покућство. Према појединим наводима особа блиских овој тематици, на састанку се дискутовало о питањима инфраструктуре, имиграција, образовања, здравства и рада. Ипак, није се расправљало о званичним подацима или политикама. Крајем седмице Biden се састао с двостраначком групом градоначелника и гувернера с обзиром на то да наставља да подстиче одобрење фискалног плана вриједног 1,9 билиона USD с циљем подстицаја економског раста, али и којим би се помогло милионима незапослених. Biden је изјавио да од ове групе жели да сазна

више о томе шта им је заиста потребно кроз план подршке за превазилажење негативних ефеката пандемије. Министарство финансија САД је саопштило да је Yellen, која је је задужена за јавне финансије САД, позвала чланице групе Г7 да крену „на велико“ када су у питању фискалне подршке, с циљем снажне подршке и промоције одрживог развоја.

Предсједник Феда Powell је приликом обраћања у Економском клубу у Њујорку истакао да неће бити једноставно да економија достигне пуну запосленост, те је додао да су САД још увијек далеко од снажног тржишта рада. У том контексту, Powell је истакао да се примјећује снажан раст потрошње, што би могло појачати притиске на цијене. Ипак, како Powell истиче, то не би требало бити нити широко нити одрживо.

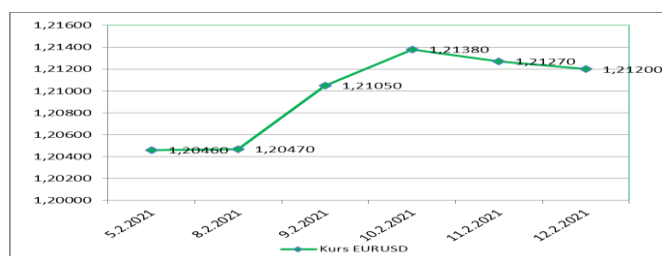
Конгресна канцеларија за буџет прогнозира да би буџетски дефицит САД током 2021. године могао достићи 2,3 билиона USD, чак и у случају да Конгрес не одобри нови програм фискалне подршке, а што је ниво који је благо испод 3 билиона USD, колико је забиљежено у прошлој години. Ово је још увијек други највећи податак од Другог свјетског рата.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB оптимизам малог бизниса ЈАН	97,0	95,0	95,9
2.	МБА апликације за хипотекарне кредите 5. фебруар	-	-4,1%	8,1%
3.	Индекс цијена на мало (Г/Г) ЈАН	1,5%	1,4%	1,4%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 6. фебруар	760.000	793.000	812.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 30. јануар	4.420.000	4.545.000	4.690.000
6.	Повјерење потрошача Bloomberg 7. фебруар	-	44,9	44,6
7.	Повјерење потрошача Ун.Мичиген Р ФЕБ	80,9	76,2	79,0

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,2046 на ниво од 1,2120.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ВоЕ је објавила налазе консултација с комерцијалним банкама око изводљивости имплементације негативних каматних стопа. Банке су том приликом истакле да им је потребан период од најмање шест мјесеци како би се се прилагодиле негативним каматним стопама, што је утицало на апрецијацију фунте, јер су инвеститори умањили очекивања увођења ове мјере монетарне политике. Из Barclaycarda је саопштено да су потрошачи у Великој Британији током јануара смањили потрошњу најбржим темпом у посљедњих седам мјесеци након што је економија поново затворена због ширења пандемије. Годишњи раст онлајн малопродаје од 73% није успио да компензира смањену продају у бројним затвореним малопродајама. Свеукупно посматрано потрошња је током јануара смањена за 16,3% годишње, што је највећи пад од маја 2020. године, када се почело с увођењем рестрикција због пандемије.

Главни преговарач испред ЕУ за Брежит Barnier је изјавио да Велика Британија мора прихватити реалност Брежита, као и да је излазак Велике Британије из ЕУ узроковао тензије између Лондона и Брисела о питању Сјеверне Ирске, а не протокола о напуштању ЕУ. Ипак, постоје „техничка рјешења“ за проблеме попут ових који се везују за Ирску, све док се правила поштују.

Економија Велике Британије, разорена негативним ефектима пандемије, претрпјела је током 2020. године највећи пад у посљедњих више од 300 година, те је забиљежен пад економије од 9,9%. Министар финансија Велике Британије Sunak је изјавио да је пад БДП-а од 9,9% био у складу с економским падом других земаља, уколико се врши компарација на упоредивој основи. Sunak је додао да је важно ово питање разјаснити због упоредних економских перформанси.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г)	ДЕЦ	-3,7%	-3,3%	-3,9%
2.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	ДЕЦ	-3,2%	-2,5%	-2,6%
3.	Грађевински сектор (Г/Г)	ДЕЦ	-0,2%	-3,9%	-2,0%
4.	Услужни сектор (М/М)	ДЕЦ	1,0%	1,7%	-3,1%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP)	ДЕЦ	-5,750	-6,202	-6,618
6.	БДП (Q/Q) P	IV квартал	0,5%	1,0%	16,0%
7.	Лична потрошња (Q/Q) P	IV квартал	-0,2%	-0,2%	19,5%
8.	Потрошња владе (Q/Q) P	IV квартал	1,3%	6,4%	10,4%
9.	Извоз (Q/Q) P	IV квартал	6,4%	0,1%	-0,4%
10.	Увоз (Q/Q) P	IV квартал	11,0%	8,9%	11,7%
11.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) P	IV квартал	-1,3%	1,3%	9,4%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,87696 на ниво од 0,87498, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3735 на ниво од 1,3849.

ЈАПАН

Креатори монетарне политике истичу да је јапански банкарски систем у цјелини и даље стабилан, док Financial Services Agency (FSA) испитује регионалне зајмодавце како би утврдила како нова ограничења уведена због Ковид19 утичу на локална предузећа, покушавајући да спријечи ширење банкрота. Током протеклог мјесеца, у Јапану је уведено ванредно стање у 11 региона, од могућих 47, са задржаним мјерама које су усредсређене на скраћивање радног времена у баровима и ресторанима, као и обустављање иницијативе за субвенционисани туризам. Влада Јапана је укинула ванредно стање за једну од 11 региона у понедељак.

Депозити у банкама и новац у оптицају у Јапану су током јануара повећани рекордном брзином, што је знак да су компаније и домаћинства наставиле да чувају готовину због неизвјесности коју је изазвала пандемија коронавируса. Подаци који су објављени сугеришу да ће опоравак економије бити крхак, јер су ванредне мјере уведене прошлог мјесеца наштетиле потрошњи, чиме се повећао страх од настанка нове рецесије. ВоЈ би могла на мартовском састанку да размотри кораке којим би појаснила да има простора за продубљивање негативних каматних стопа, а све како би подржала економију. Мјере би могле укључити промјене у комуникацији или прилагођавању трослојном систему резерви ВоЈ која примјењује негативне каматне стопе на мали дио депозита који се држе у овој централној банци. ВоЈ би таквим корацима промијенила мишљење које влада на тржишту да је остала без алата за подстицаје, као и да не може продубити негативне каматне стопе због трошкова монетарних олакшица. Члан MPC ВоЈ Nakamura је изјавио да ВоЈ мора да има у виду потенцијалне недостатке које остварује кроз огромне квантитативне олакшице, што је знак да би ВоЈ требало да тражи начине како би програм квантитативних олакшица био флексибилнији.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Суфицит текућег рачуна (у млрд JPY)	ДЕЦ	1.083,0	1.165,6	1.878,4
2.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ДЕЦ	947,5	965,1	616,1
3.	Кредитирање банака (Г/Г)	ЈАН	-	6,1%	6,2%
4.	Банкроти (Г/Г)	ЈАН	-	-38,68%	-20,73%
5.	Зараде запослених (Г/Г)	ДЕЦ	-4,8%	-3,2%	-1,8%
6.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	ЈАН	9,2%	9,4%	9,1%
7.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	ЈАН	7,6%	7,8%	7,6%
8.	Поруцбина машинских алата (Г/Г) P	ЈАН	-	9,7%	9,9%
9.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ЈАН	-1,6%	-1,6%	-2,0%

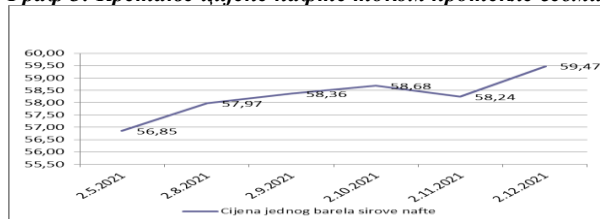
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 126,92 на ниво од 127,16. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа 105,39, на ниво од 104,94.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе цијена једног барела сирове нафте је износила 56,85 USD (47,19 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста, те се нашла на највишем нивоу у посљедњих тринаест мјесеци. Подршку цијени нафте даје смањење понуде од стране највећих произвођача, као и оптимизам по питању јачања тражње. Поред тога, средином седмице су објављене вијести да су залихе нафте у САД смањене, што је дало додатни подстицај расту цијене овог енергента. Тражња за нафтом се током протекле седмице вратила на нивое пред пандемију, док су кључне земље у потрошњи нафте попут Кине и Индије сигнализирале да ће доћи до повећања путовања. У таквим околностима цијена нафте се приближила нивоу од 60 USD по барелу, односно приближила се највећем нивоу у посљедњих годину дана. Аналитичари сматрају да индустрија нафте треба стабилније цијене након што је током 2020. године претрпјела најтежи пад тражње. Поједини аналитичари истичу да техничке анализе показују да напредак на овом тржишту заиста постоји, али је тренутни раст претјеран, што значи да би се могла десити корекција цијене. У петак је цијена нафте наставила да биљежи раст упркос томе што је ОПЕС смањио очекивања за тражњу нафте, док је из IEA саопштено да тренутно на тржишту постоји презасићеност. Аналитичари истичу да је цијена нафте достигла критичну вриједност када ОПЕС+ мора да одлучи да ли да повећа обим производње или ризикује губитак тржишног удјела у корист произвођача нафте из шкриљца у САД.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,47 USD (49,07 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 4,61%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.814,11 USD (1.505,99 EUR).

До средине седмице цијена злата је имала тенденцију раста под утицајем очекивања масивних стимуланса у САД који су појачали инфлаторна очекивања, а тиме и тражњу за златом као заштитом од инфлације. Такође, стабилизација курса долара и приноса на државне обвезнице уз ишчекивање информација о стимулативном пакету подршке у САД утицали су на то да цијена злата до средине седмице биљежи раст. Након што је у четвртак дошло до апрецијације долара, као и под утицајем вијести о слабљењу инфлације у САД, што је умањило тражњу за златом као сигурном активом и заштитом од ризика дошло је до пада цијене овог племенитог метала. Крајем седмице цијена злата је наставила да се смањује под утицајем оптимизма на финансијским тржиштима изазваног појачаном вакцинацијом. Такође, апрецијација долара крајем седмице утицала је на пад цијене злата. Утицај на цијену злата имала је и слабија тражња за овим племенитим металом од стране ETF, који процјењују која актива (злато или акције) нуди бољи поврат. Аналитичари Commerzbank истичу да постоји значајан одлив злата из ETF-ова, који је у протеклој седмици износио 24,5 тоне. Један од разлога одлива злата из ETF-ова јесте тај што акцијски индекси настављају да биљеже рекордне нивое, те постају атрактивнија актива за улагање.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.824,23 USD (1.505,14 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст за 0,56 %.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

